

SZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 51. szám.

Nagy-Várad.

Vasárnap, 1913. március 2.

TÖMEGSZTRÁJK.

(K. Ö.) Meglesz tehát az általános sztrájk. Legalább a munkásvezérek azt hiszik, hogy sikerül nekik „általános” sztrájkot csinálni. Elvannak készülve azonban az ellenkezőre is. Ebben az esetben a sztrájkolók úgy akarnak eljárni, hogy negyven-ötven emberből álló csoportban a dolgozó gyár elé vonulnak és munkatársaikat a munka abbahagyására akarják bírni. Kétségtelen, hogy a sztrájkolóknak ez a törekvése nem fog zavargás nélkül lefolyni. Ebben az esetben azonban holttestek fogják borítani a főváros utcáit. Boda főkapitány már is hirdeti, hogy minden munkásra három fegyveres katona jut, a munkások erőszakossága tehát vérbe fog fulni.

Lesz-e belőle haszna az érdekelt munkásságnak? — nem tudjuk. Legalább is kételkedünk benne. A külföldi példák is arra intenek, hogy ahol a munkások a választói jog terén előnyöket tudtak kivívni, azt nem tömegsztrájk, hanem hosszú fáradságos, de békés küzdelem árán tudták elérni. A földmivelés érdekei sokkal súlyosabb sérelmet szenvednek a választójogi tervezetben, mint az ipar érdekei, még sem lehetnének szószólói egy oly szabásu munkabeszüntetésnek, a milyent a munkások vezérei most terveznek. Akik őszinte hívei a demokratikus választói jognak, azok bizonyos mértékig rokonszenveznek a munkások törekvéseivel, de a legrigorozusabb felfogás szerint az egy napi politikai tüntetés is megtenné.

Az 1909-ik évi svédországi általános sztrájk mintaképe volt a tö-

megsztrájkoknak. A sztrájk kellőképpen elő volt készítve, a sztrájk-kassza győzte pénzzel a sztrájkolókat, erőszakosság és rendzavargás alig volt. És a vége a munkásság vereségével végződött. A sztrájk előtt munkaadók és munkások közösen állapították meg a munkafeltételeket s a szervezett munkásoknak a munkaszerződés fejlődésére határozott befolyásuk volt. A sztrájk után a szervezett munkások létszáma felére süllyedt és a szervezett munkások a kollektív munkaszerződés megkötésére nézve döntő befolyásukat elvesztették. Pedig a svédországi sztrájk valódi bérharc volt, mely jobban izgatja a kedélyeket, mint a politikai sztrájk, mely a hatalmi kérdés körül folyik, melynek létjogosultsága állam rezon szempontjából nincs, lévén az állam oly szervezett társadalom, melyben nemcsak munkások vannak.

És ez az, ami az embert a tervezett tömegsztrájkjal szemben gondolkodóba ejti. A magyarországi munkások érdekeiknek megfelelő választói jogot akarnak. Ezt jogukban van követelni. Politikai tüntetéseket is rendezhetnek. Oly tüntetéseket, melyek sem a közbiztonságot, sem a jogrendet, sem a munkaadók, sem a munkások érdekeit nem sértik. Erre a tanácsunkra a munkások bizonyára azt fogják mondani, hogy csak bizzuk rájuk, mert ők tudják legjobban hogyan és mikor sztrájkoljanak.

Saját szempontjukból igazuk lehet, de a közhangulat mutatja, hogy ritkán találták el, mikor és hogyan sztrájkoljanak, mert ha igen, akkor a közhangulat, mely nem régen teljesen a munkások pártján volt,

nem fordult volna ellenük. A bérharcok, bár mint ultimaráció elfogadhatók, ártanak közgazdaságunknak, a politikai sztrájkok pedig nem használnak senkinek.

Ezzel tehát nem is vivják ki a tetszésük szerint való választójogot, mely egyébként is ellenkezik a demokratikus nemzeti állam eszméjével — hanem azzal, ha a szervezett munkásság a szakszervezeti munkát nemcsak arra használja fel, hogy mi képpen lehessen a munkástömeg politikai hatalmát növelni, hanem arra is, hogy a magyar munkásság erkölcsi, anyagi és kulturális nivóját növelje. Ha ez megvan akkor a munkásság úgy is megérett arra, hogy az alkotmányosság sáncain belül érvényesítse jogait.

Erőszakkal senkitsem lehet meggyőzni arról, hogy igazam van.

Az ellenzéki intézőbizottság ülése. A szövetkezett ellenzék intézőbizottsága tegnap délelőtt tizenegy órakor gyűlést tartott Kossuth Ferencnek a lakásán. Az értekezleten részt vettek Kossuthon kívül Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Déry Zoltán, Tóth János, Szentiványi Árpád, Molnár János, Holló Lajos, Földes Béla, Bakonyi Samu, Szmrecsányi György, Zboray Miklós és Zlinszky István. Az intézőbizottság tanácskozása a körül a kérdés körül forgott, hogy az ellenzék milyen taktikát kövessen akkor, a mikor a képviselőházban a választójogi javaslat tárgyalását megkezdik. A tanácskozást teljesen bizalmasnak nyilvánították, úgy, hogy abból senki a jelenlévők közül közlést nem tett és eredményéről sem szivárgott ki.

SZERESSÉGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URL, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE
NAGYÁRUHÁZÁBAN SZENT LÁSZLÓ-TÉR 2. SZÁM.

A béke felé.

London, márc. 1.

Egyre valószínűbbnek látszik, hogy a béke már a legközelebbi időben létre fog jönni. Diplomáciai körök ma azt hiszik, hogy a béke kilátása már régen nem volt oly kedvező, mint ma. Talán már holnap hivatalos nyilatkozat fog megjelenni, amely szerint a hadviselő felek megtalálták a béketárgyalás bázisát. Az új békét egy újabb és rövidebb nagykövetségi reunióban fogják megállapítani.

Leszerelés.

Páris, március 1.

Diplomáciai oldalról közlik, hogy az orosz leszerelés március 6-án, a jubileum napján már folyamatban lesz. A cársult vett arra, hogy a béke mellett való tüntetés összeessék a jubileummal.

Pétervár, márc. 1.

Francia lapoknak azt a jelentését, hogy az orosz leszerelés március 3-án meg fog kezdődni, az itteni diplomáciai körök kétségbevonják. Az igaz, hogy a főnehézségeket legyőzték és a leszerelésről a tárgyalást megkezdték, de szinte lehetetlen, hogy maga a leszerelés már a legközelebbi napokban megkezdődjék.

Béke Románia és Bukarest között?

Bukarest, márc. 1.

Kalinkov bukaresti bolgár követ egy újságíró kérdésére úgy nyilatkozott, hogy nagy a valószínűség arra, hogy Pétervárott megtörténik a nagyhatalmak megállapodása a bolgár-román ellentétek dolgában.

Ujtörök ajánlat.

London, márc. 1.

Tevfik és Hakki basák tegnap a külügyi hivatalban voltak és a békekötés céljából újabb engedményeket ajánlottak föl, a melyeket azonban a hatalmak elégteleneknek találtak.

Döntő ütközet Csorlunál.

Konstantinápoly, márc. 1.

Csorlu körül a legközelebbi napokban döntő ütközet lesz. A bolgárok előcsapatai oly közel vannak a török harevenalhoz, hogy a mérkőzés már csak napok kérdése.

A parlament munkarendje.

A parlament jövő munkarendje teljesen a mostan tárgyalás alatt lévő javaslatok vitájának elnyúlásától függ. Abban az esetben, ha a tanítójavaslat vitája hétfőre vagy keddre is átnyulik, a választói reform tárgyalása csak kedden vagy esetleg szerdán kezdődik meg. A munkapárt azt hiszi, hogy 8-10 nap elegendő lesz a választói javaslat letárgyalására. Ezalatt az idő alatt elkészíti jelentését a házzsabályrevízió előkészítésére kiküldött bizottság is, mert a kormány még a husvétii szünet előtt le akarja tárgyalni a házzsabályrevízióról szóló javaslatot is, hogy a választói reformról szóló javaslattal együtt szentesíttessék.

Ezután bizonytalan időre elnapolják a képviselőház üléseit, hogy ez alatt — valószínűleg áprilisban — összehívassák a delegációkat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 1.

A közlegelőről s az új adótörvény elhalasztásáról szóló javaslatot ma szavazta meg a képviselőház. Sorra került a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása is. Mivel ez a vita a hétfői ülést nem töltheti ki, egészen bizonyos, hogy még ma az ülés végén a tanítók fizetésének tárgyalása mellett még a hétfőn tárgyalásra kerül a választójogi reformról szóló javaslat is. Ha ez tényleg így lesz, akkor az általános sztrájk hétfőn kezdődik, de legkésőbb kedden sorra kell kerülnie a választói reformnak.

Tisza István fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Kérvények előterjesztése után napirendre tértek.

Hegedüs Loránt az adóreform sürgős elhalasztásáról szóló törvényjavaslatot terjeszti elő, melyet Hantos Elemér hozzászólása után elfogadtak. Hantos azt hangoztatta különösen, hogy legalább a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról, a másodosztályú kereseti adó eltörléséről és a tőkekamat adóról szóló törvényeket léptessék életbe.

Ezután az

osztatlan legelőkről

szóló törvényjavaslat tárgyalása következett.

A beteg Serényi miniszter helyett Kazy József államtitkár szól hozzá, ki az állattenyésztés fejlesztésének érdekében hangsúlyozza, hogy a közlegelők védelmét ne halogassák. A Ház a javaslatot általánosságban megszavazta.

A részletes tárgyaláskor hozzászóltak Szabó István kisgazdapárti és Balogh Jenő igazságügyminiszter, aki megígérte hogy a tör-

SZERKESZTŐSÉGI LEVEGŐ.

— Aztán még egy kérdésem lenne, szerkesztő ur!

— S mi lenne az? — A szerkesztő már ingerülten beszélt s iratokkal fedett íróasztaláról felnézett a szemben ülő vén kisasszonyra.

— Egészen kicsi, jelentéktelen kérdés. Egy örökösödési ügyről van szó. Az atyámnak volt egy testvére, aki férjhez ment a sógora unokáira...

— Kérem, nem lenne kegyes ezt inkább papirosra írni s úgy benyújtani a szerkesztőségbe, kérdés alakjában. A szerkesztői üzenetekben felelek majd rá és aztán az ilyen rokonsági fokokat jobban megjegyzi az ember, ha írásban látja maga előtt. Aztán meg ma egy kissé több dolgom is van — mint máskor s az időm nagyon ki van mérve.

A hölgy kissé zavartan emelkedett fel. Bocsánat, hogy oly soká alkalmatlankodtam — mondta. — Majd írásban nyujtom be a dolgot.

— Kérem szépen.

— Adieu, szerkesztő ur.

— Adieu.

Az ajtóig kísérte őt, aztán ismét visszaült helyére, elmélyedt a dolgába; ő kezelte

a beérkezett leveleket s neki kellett a kérdezősködésekre a választ megadni, vagy szóval vagy a szerkesztői üzenetek között, vagy telefonon.

Naponta egy órát szánt a magánkihallgatásokra.

Ez az óra szerencsére még sem volt olyan hosszú, különben meg kellett volna örülnie.

Brrr. A telefon csengetett.

— Itt kérem a Híradó szerkesztősége...

— Halló, halló... Kérem, ne csengessen, hiszen már hallom.

Csend.

— Kérem, hívjon fel újra holnap, hiszen a dolog nem sürgős.

— Mit? Hogy az újságot lerendeli? De kérem... — Puff! a telefonozó lecsapta a kagylót s otthagya a szerkesztőt.

Nohát, hiszen ezen nem lehet segíteni. Hát rendelje le a lapot. Elvégre egy előfizetővel több vagy kevesebb... De hol is maradt: igen, fogadás történt a fölött, hogy ki is fedezte hát fel voltaképpen az északi sarkot: Peary vagy Cook? A feleletnek tudományos világításban beállítva kell a dolgot egy nap alatt megmagyarázni. Már a holnapi számban. A szerkesztő felsőhajtott, félretette a kérdést s mást kezdett olvasni.

— Hol laknak a leggazdagabb özvegyek, — akarta tudni az egyik — s ki a legerősebb ember a világon — kérdezte a másik.

Brrrrrr. A telefon!

— Kérem, itt a Híradó szerkesztője...

— Mi...? Egy gyilkosság? Nem, még nem kaptuk meg. Kérem, mondja el... lehetőleg részletesen. Nem tud? Kár. Hogy megtud mindent? Kérem, természetes, hogy megfizetjük. Köszönöm. Adieu!

Valaki félénken kopog az ajtón, de a szerkesztő nem hallja meg. Rettenetes, mennyi dráma van az életben. Most megölte egy férj a feleségét féltékenységből. Erről meg kell tudnia a közelebbit.

— Kérem, bocsánat — szól ekkor egy kövér nőcske, szürke kendővel a vállán, amint a szobába benyitott. — Arra kérem... ha oly szives lenne... a szerkesztő ur...

— Parancsoljon.

— Látja kérem... ah, egy esepet le kell ülnöm, mert nem bírom ezt a sok lépéscsőt s önök oly magasan laknak. Aztán meg a bajom már nagyon előrehaladt...

— Kérem, talán térjünk a dologra — szakította félbe a szerkesztő türelmetlenül.

— Hja, látja szerkesztő ur, ami laká-

Bőjti idénycikkek

étolaj, conservált halak, sajtok, Liptói és székely tömlő turó, friss teavaj, friss és aszalt gyümölcsök, főzelékek.

Húsvétra

Prágai és Kassai sódar, legfinomabb fűszerek, tisztán kezelt fűszerárak, pezsgő, csemege bor, cognak, francia, orosz és lengyel likőrök, dús választékban.

Mezey János és Társa cégnél Nagyváradon, Szent László-tér és Teleki-utca sarkán.

vény végrehajtási utasításában megvalósítja a módosítványok intencióit.

Pirkner János előadó ajánlja a javaslatot.

Kazy József kijelenti, hogy a javaslattal a kormány az embersport iránti szeretetének ad kifejezést és reméli, hogy a javaslat közmegelegedést fog kelteni.

A javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadták.

A vízjogi javaslat.

Kiss Ernő előadó ajánlja a javaslatot elfogadásra.

Ertsey Péter üdvözli a kormányt a javaslatért, sajnálja, hogy az ellenzék ilyen fontos javaslatnál nincs jelen. Az ellenzék a legperverzebb francia kéjjelgéssel tartja magát távol.

Tisza István: Kérem a képviselő urat, hogy tartsa magát a parlamenti illendőség szabályaihoz.

A Ház további ülésén Tisza István Morvay Zsigmond és Balogh Jenő mandátumait terjeszti be, amiket igazoltnak tekintett.

A hétfői ülés napirendjéül a letárgyalt javaslatok harmadszori olvasását és tanítói fizetésjavításra vonatkozó javaslatot tűzték ki.

A választójogi javaslatot csak kedden tűzik napirendre.

Ülés vége 2 órakor.

Törvénycikk a hajóösszeütközésekről.

A hivatalos lap tegnapi száma közli az 1913. évi I. törvénycikket, amely a hajóösszeütközésekre, továbbá a tengeri segélynyújtásra és mentésre nézve bizonyos szabályok egységesítése céljából az 1910. évi szeptember 23-án Brüsszelben létrejött két nemzetközi egyezmény és a rájuk vonatkozó aláírási jegyzőkönyv beicikelyezéséről szól ellátva a király szentesítő záradékával.

sunkban annyi a hogy is mondjam, hiszen ugy is tudja . . .

A szerkesztő rémülten vakarja meg a karját, de a látogatónő elneveti magát.

— Nem, ne féljen, szerkesztő ur. Ez semmi. De hogy a dologra térjek: jogomban van nekem onnan egyszerűen kihurcolkodni? Ha ön egyszer megnézné, mi van ott! Na, olyan tömeget még nem látott!

— Köszönöm, köszönöm.

— Itt van a szerződés is. Már ugy is felmondtunk.

A Szerkesztő egy pillantást vet a kis szürke könyvbe.

— Hát ha felmondtak, akkor holnapután is kihurcolkodhatnak, miután a felmondás rendben megtörtént. Így hát ez az idejövétel felesleges volt.

— U . . . ugy? Azt mondja nekem? Négy éve vagyok előfizetője az ujságjuknak, de . . . — Dühösen keresztezi a szürke kendőt a mellén s feláll helyéről. — De . . . most már le fogom rendelni.

A további szóbeszédet elvágja a telefon csengője. A szerkesztő az asztalhoz lép, az asszony kimegy.

— Halló. Ki van ott?

— Sajt . . . sajt . . . Kérem, ne türelmetlenkedjék . . . sajt papiros . . .

— Nekünk nincs sajt papirosunk!

KÉSZEN A SZTRÁJKRA

BETILTOTTÁK

a mai demonstráló gyűlést.

*

Az egész ország izgalmas érdeklődéssel fordul most Budapest felé. A fővárosi események, a pártok, a helyzet s az utca hangulata irányító motivumai most a vidéknek. A legkisebb budapesti jel a lapok és az emberek fantáziáján keresztül megnagyitva kerül le a vidéki városokba. Természetesen alaptalan izgalmakat okoznak.

Azért szükségesnek tartjuk a közönség megnyugtatóra közölni a tényeket, amelyek a jelenlegi helyzet sulya van. Így elsősorban azt kell megállapítani, hogy a sztrájk valószínűleg nem fog olyan mértékben sikerülni, mint ezt a központi szociáldemokrata párt tervezi.

A szervezett keresztény szociálista munkások nagy része nem fog a sztrájkhoz csatlakozni.

Jelenleg Budapesten nagy nyugalom van. Amint azt már megírtuk, a sztrájk a választójogi javaslat képviselőházi tárgyalásával egyidejűleg fog kitörni. Tehát bizonytalan, de a képviselőház eddigi programjából következtetve, lehet már hétfő is, de valószínűleg kedd vagy szerda. Akármikor vegye is kezdetét, erre az esetre a főváros teljes felkészültséggel áll a jogrend mellé. Annyi tény, hogy anarchia nem lesz a sztrájkból, mert a jogrendet semmi áron nem engedi felforgatni az államhatalom.

A budapesti intézkedések.

A budapesti főkapitánytól mindég példát szoktak venni a vidéki rendőrségek fejei. Hát most miért nem vesz példát a nagyvá-

radi rendőrség, amely hétpecsétes titkot csinál abból a kevésből is, amit ő tett Nagyvárad közbiztonságának megvédésére.

A szociáldemokrata párt az egészségügyi és jótékonyági intézmények embereit, az orvosokat, klinikák vezetőit vörös szalaggal látja el, hogy szabadon dolgozhassanak.

A rendőrség plakátokat ragasztott ki a főváros utcáin. A főkapitány a falragaszokon bejelenti, hogy a rendőrség semmi törvénybe ütköző erőszakot nem tűr meg. Akit a sztrájk tartalma alatt a munkától visszatartanak *rögtön rendőri segítséget kérhet*. A sztrájk ellen a rendőrség a legerélyesebben lép fel, hogy a törvények uralmát bármily áldozat árán is biztosítsa. *A kapukat este 7 órakor az egész főváros területén be kell zárni*, a kocsmák, pálinkamérések a rendőrség szabad rendelkezése szerint bezárhatók, idegeneket a házba bocsátani tilos s a gyermeket nem szabad kiengedni az utcára.

Az utcákon katonaság fog táborozni. A hadtestparancsnokság a tegnap Piliscsabára és Esztergomba küldött honvédsapatokat a sztrájk idejére a fővárosba rendelte. A honvédeket a Baross-utcai iskolában fogják elszállásolni.

A Rókus kórházban is erősen készülnek a sztrájkra. Permanenciában vannak már az összes orvosok s 150 sebesült számára készítettek helyet.

A nagyváradai rendőrség

mindössze azzal reagált a veszedelemre, hogy készenléletet rendeltek el, amely éjjel, nappal permanenciában van. De más preventív intézkedésről szó sincs.

Tegnap délelőtt tanácsülés volt, amelyen foglalkoztak a sztrájk ügyével. A gyengélkedő Gerő Armin főkapitány kocsin felhajtattott a városházához és ő jelentette a rendőrség készenlétét.

Munkatársunk beszélt a rendőrségi intézkedésekről a főkapitánynyal és

Gerő Armin

igen szűkszavu nyilatkozatot tett:

— Minden Budapesttől függ — mon-

A főszerkesztő jött be most s kérdezte, van-e már elég kézirat. Már le kellene zárni a rovatot. De a szerkesztő azt felelte, hogy még néhány kérdésre válaszolni kell.

— Hogyan lehet fekete posztóból zsirfoltot eltüntetni? Mi a Zepelin kedvence étele? Hány gyufára lenne szükség, egymás mellé állítva ahhoz, hogy a földet körülkerítse vele az ember? Latham nős-e, vagy legény? Mikor lesz a világ vége? Hogyan lehet a cipőt vízhatlanná tenni? Gyógyítható-e a szerelmi bánat? Kinek lesz a legnagyobb hirneve halála után mostani drámairóink közül? El kell-e tűrni, ha valakit „haszontalan fráternek” neveznek? Oh szent Bimbam!

Közben egy „saját kezéhez” felirással ellátott levél érkezett. Az egyik sarkára vörös ceruzával ráírták, hogy sürgős. A III. kerületi polgári kortól való. Na, erről egészen megfeledkezett. Hiszen ma este neki ott felolvasást kell tartania a feminizmusról, s még egy szót sem tud abból, amit mondani kell.

— Az áldóját! Már megint kopog valaki. Mindegy, most már vége a „beszélő órának”.

— Jó estét, szerkesztő ur.

— Jó estét. (Fel sem néz a munkájáról.)

— Zavarom?

— Igen, mert a fogadó-órának vége van.

— Óh, akkor ezerszer bocsánatot kérek.

Asszonyruhasuhogás, valaki az ajtó felé igyekszik. A szerkesztő felneéz. Heliotropillat üti meg az orrát. Az áldóját! Hirtelen meghajol látogatója előtt. Aztán megkérdezi: mivel szolgálhat?

— Nem baj, majd eljövök máskor. Most látom, nagyon el van foglalva, a dolog ugy sem olyan sürgős.

— Igaz, hogy sok a dolgom. De . . .

A szerkesztő arca egészen kiderült, s most már barátságosan mosolyog.

— Talán hamar végezhetünk? Kérem, foglaljon helyet, nagysád.

Csend. A heliotrop illatu és őzszemű hölgy egy kis csomagot nyit fel, s egy vastag kéziratcsomagot vesz elő belőle.

— Bizonyval valami pör — gondolta a szerkesztő. — Ilyen fiatal és már is válna az urától?

De a hölgy már beszélni kezd:

— Ugy-e bár, a szerkesztői titok olyan szent, mint a gyónási titok?

— Kérem szépen, természetesen!

— Na igen, tudtam. Én tudniillik . . . nézze kérem, itt én . . . egy . . . egy drámát írtam. — Ezzel feléje nyújtotta a vastag kéziratcsomagot. — Az ön tanácsa reám és jövőmre nézve elhatározó lett. Legyen kegyes elolvasni ezt a kéziratot!

A szerkesztő nagy szemeket meresztett

PÓTI LAJOS

uri-czipész üzlete Nagyvárad, Uri-utca 23. sz.

a premontrei gimnáziummal szemben.

Ajánlja **saját készítményű**, mérték szerint a legelegánsabb és legtartósabb cipőit, **angol és francia** kivitelben. **Orthoped** cipők orvosi előírás szerint. Javítások gyorsan eszközöltetnek. — Jutányos árak!

dotta. Ha Pesten nagyobb tüntetések lesznek, akkor itt is várhatók zavargások.

Mi teljesen elkészülve várjuk. Katonáság és csendőrség áll segítségünkre. A rendőrség részletes beosztásáról nem beszélhetek.

Az összes rendőrtiszteket beosztották a város különböző pontjaira.

A népgyűlés.

Tegnap délután a helybeli szociálisták küldöttsége járt a főkapitánynál. Ma délelőtt 10 órakor demonstráló népgyűlést akartak tartani.

A főkapitány, hivatkozva a belügyminiszter bizalmas körrendeletére, mely megtiltja a sztrájk előtt és ideje alatt a népgyűlések engedélyezését — a gyűlést nem engedélyezte.

Naponkint tizenkét millió kár.

A budapesti értéktőzsde kombinációja és számvetése új elemmel gazdagodott: a kárral, a mit a tömegsztrájk okozhat. A termelés fönnakadása az egész vonalon óriás értékvesztést jelent, mert hiszen egy-egy napi teljes sikerű sztrájk, 300 munkanapot véve alapul, az egész ipari termelésnek háromszázad részét dobja oda áldozatul. Hat napon át tartó általános sztrájk az egész termelésnek ötvened részével csorbitja meg gazdaságunkat, vagyis két százalékkal.

Olyan súlyos gazdasági időben, mint a mostani, a legrosszabbkor jön annak a törekvésnek proklamálása, — a sikeréről előre nem beszélhetünk, — hogy a 3650 millióra becsült évi ipari (kis- és gyáripár) termelésnek elveszítsük hetenként két százalékát, naponként körülbelül tizenkét millió koronát. Nem valószínű ugyan semmiképpen, sőt kizártnak tekinthető, hogy az egész gyáripari és kisipari munkásságot ország-szerte munkamegszűntetésre rávehessék.

a hölgyre. Az ő nagy elfoglaltsága mellett ezt a kéziratot átolvassa? Lehetetlen.

— Kérem, nem jobb lenne, ha...

De a hölgy a szavába vágott:

— Kérem, én teljesen bízom az ön véleményében. Isten vele, szerkesztő ur! — Ezzel odanyujtotta neki kis, puha kezét, melyről lehuzta volt a keztyűt.

A szerkesztő felváltva az ajtóra és a kezében tartott kéziratra nézett. Aztán ismét visszatért a munkájához. Még az est folyamán tudomására jutott, hogy három fiu eltűnt a fővárosból, hogy két háznak tetője kigyuladt s hogy öt helyen lopást követtek el. A lapja megtelt érdekes hírekkel s este jól sikerült a felolvasása. Mikor végre álmosan a szerkesztőség mellett elhaladt, egy percre felment a vastag kéziratért s egy-két lapot elolvasott belőle. De a gondolatai másutt kalandoztak. Két szelid barna szem világitott be egyszerre egyhangú életébe s olyan zivatart támasztott a szívében, a mit megelőzőleg soha nem ismert.

A szerkesztőségi titkot szigorúan megőrizte a szerkesztő. Ennek a drámának tartalmából sohasem jutott semmi a nyilvánosság elé. És az ő tanácsa tényleg elhatározó volt a hölgy jövőjére nézve.

Tudniillik a szerkesztő nőül vette őt.

Vertjeimer Félix.

Azonban a gyáripárban, (a melynek évi termelése 2400 millió korona), a nagyobb arányu munkamegszűntetés csakhamar maga után vonja a teljes sztrájkot, nem annyira a munkások, mint a munkaadók akaratából. Vagy még inkább mondhatjuk, az egyes iparágak szerves összefüggéséből következik, hogy a nagyobb arányu sztrájk a gyáripárban általánossá fejlődik. Közreműködik itt egyéb ok is. A munkaadó nem szereti a harcot és inkább maga szünteti meg ilyenkor üzemét, hogy a mikor a béke helyreáll, ő is nyugodtan élvezhesse a békét.

A gyáripari munkások száma az egész országban megközelíti a négyszázezeret. De ennek a munkaereje a mostani konjunktúrában nincs teljesen foglalkoztatva. Bizonyos azonban, hogy általános sztrájk esetén olyan érték megy naponként veszendőbe, mely felülmulja a háborus készenlét napi költségét. Az értéktőzsde ezért reagál arra, a mit a szociálista pártvezetőség a sztrájk dolgában határozott.

A városi tejközpont és a tanács.

Nem szerződnek a tejcsarnok részvénytársasággal.

A tejközpont létesítésével Nagyvárad városa azt célozta, hogy egészséges, teljesen tiszta tejjel lássák el a közönséget, még ha ráfizet is.

Évenként óriási pusztítást visz véghez a gyermekek között a hamisított tej s ezt akarják csökkenteni az egészséges tejjel.

Tényleg a városi tejközpont deficitel dolgozik s az év végéig több, mint 10 ezer koronát fizet rá a város a hatósági tejkészítésre.

Jelenleg ugyanis alig 1200 liter napi tejtermenység felett rendelkezik a város s ilyen kis mennyiségnél a kezelési költség igen súlyos terhet jelent, míg ha később napi 5—6 ezer liter tejet kezel a városi tejközpont, nemcsak a deficit enyészik el, hanem még haszna is lesz a városnak.

A nagyváradai tejcsarnok részvénytársaság ajánlatot tett Nagyvárad városának, hogy átadja napi 5000 liter tejtermenységét, a szerződéseket és egész vevőkörét, ha a város literenként másfél fillért fizet, amíg a termelőkkel fennálló szerződések tartanak.

A városi tanács és a közgyűlés ezen ajánlatot előnyösnek találta s felhatalmazta a város tanácsát, hogy a tejcsarnok részvénytársaságtól a tejtermenységet, a szerződések stb. vegye át.

A tanácsnak most kellett volna a közgyűlés ezen határozatát foganatosítani, azonban, mint értesülünk, olyan helyzet állott elő, hogy most már nem veszi át a város a tejcsarnok részvénytársaságtól a tejet s egyáltalán megszakad minden összeköttetés.

A városi tanács tegnap foglalkozott a kérdéssel. Kitűnt ugyanis, hogy a részvénytársaság eladási feltételei, amelyeket egyes fogyasztókkal kötött, nem oly kedvezőek, mint a város hitte.

A tanács ilyen körülmények között abban állapodott meg, hogy a közgyűlés határozatát nem hajtja végre, a részvénytársaságtól nem vesz át semmit, hanem a tapasztalatról jelentést tesz a közgyűlésnek.

A szerződések tüzetes átvizsgálásánál megállapították, hogy ha a tejtermenységet és a szerződéseket átvenné a város, arra ráfizetne.

Egyelőre tehát a városi tejközpont marad az eddigi napi 1200 liter tejtermenységgel, amíg a most lekötött tejtermelők felszabadulnak s a város nagyobb tejtermenységet biztosíthat.

KULISSZATITOK

Zichy János bukásáról.

Egyik fővárosi lapnak bécsi munkatársa azt az érdekes és pikáns kulisszatitkot közli, hogy Zichy János gróf bukása Lukács László régi szándékának megvalósulása s mielőtt Zichy gróf a felség elé járult, már elő volt készítve a lemondás elfogadása.

A kormány tagjai, de a munkapártban is többen tudomással bírtak Zichy János vélekedéséről a kormánynyal szemben. Zichy szereplését rossz szemmel nézték s Lukács nem akart a Szápáry gróf sorsára jutni, akit a tulajdon miniszter társai buktattak meg. A sóügynek a gróf lemondásához semmi köze. A lemondás oka: Jankovich Bélának kultuszállamtitkárrá való kinevezése volt, akit a minisztertanács, ugyszólván, rákényszerített Zichy János grófra.

Zichy gróf a katolikus Jankovich-csal szemben a régi gyakorlathoz ragaszkodott s református államtitkárt követelt. Még pedig hivatkozással miniszteri jogára, a maga jelöltjét kívánta, aki nem volt más, mint gróf Bánffy Miklós, az állami színházak kormánybiztosa. Csernoch intervenciójára azzal nyugtatták meg a kultuszminisztert, hogy Jankovich államtitkársága csak átmeneti, de nem felelték Zichy János gróf ama kérdésére, hogy tulajdonképpen hova is készül Jankovich a kultuszminisztériumon át. Gróf Zichynek jelentékeny hirhozó gárdája volt. Ezek ostromolták a gróf füleit azzal a hírrel, hogy Lukács és Tisza szabadulni kívánnak tőle.

Hogy a kultuszterea környékén készül valami, arról tudomással birhatott Berzeviczy Albert is, aki, hogy a látszatot magáról elhárítsa, sietett zsörtölődő beszédet mondani választói előtt a kormány ellen, de kifejezetten hangsúlyozta, hogy a munkapártot el nem hagyja. Ennek a beszédnek a glossálása után sietett Zichy gróf a felséghez, elsőnek akarván érkezni, nehogy őt megelőzzék. De, ugylátszik, megkészt mégis. Megelőzték.

Valódi Mauthner-féle gazdasági, vetemény és virágmagvak

hatóságilag megvizsgálva, ólomzárolt zsákokban, legjutányosabban

Mezey János és Tsa cégnél Nagyvárad, Sz. László-tér, Teleki-u. sarok.

Telefon 249.

Lukács Lászlónak csakugyan elég volt öt perc, hogy Zichy ügyét elintézte. Ám, ne hogy teljes legyen a győzelem: Zichy gróf bent maradt a munkapártban.

Szünik az orvoshiány.

Orvosválasztás Vaskóhn.

Évek óta hangoztatjuk már, hogy Bihar-megye orvoskőrei nem a legjobb állapotban vannak. Vannak vidékek, ahol egyáltalán nincs orvos, sok helyen meg hivatalos kirendelés útján látják el orvossal az embereket. Mindez onnan van elsősorban, mert a községek nem képesek fizetni tisztességesen az orvosnak, másodsorban, hogy nem rendelkezünk kellő számú orvossal.

Legtöbbet szenvedett az orvoshiány miatt a vaskóhi járás, ahol évek óta nem lehetett betölteni az orvosi állást, mert a pályázatok eredménytelenül jártak le. Már-már arra gondoltak az intéző hatóságok, hogy állami támogatással kivezényelnek Vaskóhra egy orvost. Egy utolsó kísérletet tett még a főszolgabíró, *Tempeleán*. Meghirdette újból a pályázatot. Szinte maga a főszolgabíró sem akart hinni a saját szemének, mikor a meghirdetett állásra hét pályázat érkezett.

Ez alkalommal két orvosi állásra is hirdetett *Tempeleán* pályázatot és pedig a vaskóhi és az ujonnan rendszeresített kissezresi helyekre. Érdekes megemlíteni, hogy a pályázat lejárt napján a pályázati záróra után még többen tettek ajánlatot, úgy, hogyha nem akadt volna pályázó, hajlandók az állásokra pályázni.

A két orvosi hely betöltésére tegnap tartották meg a választást. A vaskóhi állásra dr. *Friedmann Józsefet*, a kissezresi állásra dr. *Nádor Gyulát* választották meg. Így a vaskóhi járás egészségügye lényegesen fog javulni. Az évek óta orvosnélkül lévő vidék hosszú vajadás után végre rendes orvosokat nyert. A pályázatok eredményes volta ropant megörvendeztette a vidéket.

Ez a két sikeres pályázat reményt öntött a vezető hatóságokba. Biharban különösen most az új orvosi körök beosztása folytán ugyanis igen sok hely van betöltetlenül. Ezekre is hiába hirdettek eddig pályázatokat, pedig a legtöbb hely sokkal jobb, mint a most betöltött két hely.

A vaskóhi választások után valószínű, hogy rövid időn belül lesz gazdája minden orvosi helynek. Az intéző körök csupán egytől tartanak, hogy tudniillik a megválasztott orvosok nem lesznek állandók. Ha egy jobb hely kínálkozik nyomban igyekezni fognak bucsut mondani jelenlegi állomásaiknak.

A legutóbb kiadott statisztikai kimutatások némileg megfogják nyugtatni a közönséget. A kimutatások szerint ugyanis az orvosi szakra ujabban sokkal többen mentek, mint eddig. Így az orvosi körök nem maradnak állandóan gazdátlanul.

SZINHÁZI TEREFFERE

A színház körül kezdődik már a tavasz!
Megindult a névtelen levelek zuhataga. Minden valamirevaló kari szépség előrukkol vele.

A napokban Sik Rezső megnézi a levélszekrényt. Bekiált a szinpadra:

— Erdélyi Lili! Egy lila szerelmes levél számodra! Siess!

A többiek irigykedve nézik, hogy Lilike milyen örömmel siet.

De Lili elvörösödik, mint egy nyári pipacs.

— Mi az, sértegető levél?

— Igen. A cipészem küldte el a számlámat...

Egy megrázó tragédia is történt a héten. Tompa Béla apa lett.

Azóta egy kérdést ad fel minden bizalmas barátjának:

— Kérlek alássan: nem tudsz egy jó keresztapát ajánlani?

A házi szükséglet pedig, főleg a fehéreneműek dolgában annyira felszökött, hogy a családi örömnappal óta mindennap megjelenik a direktor előtt.

— Egy kis előleget... Hiszen tetszik tudni direktor ur... Ha az ember apa...

Erdélyi végre is meguntta ezt a mindennapi indokolást

— Nem kapsz és punktum. Rosszak a pénzügyi viszonyok, nincs a kasszámban egy rossz peták sem Na.

Tompa Béla nem jött zavarba. A hangja remegett a meghatódástól.

— Van szerencsém felkérni direktor urat a keresztapaságra.

— Nem fogadom el!

— Ugy? ... Helyes! De akkor istók uccse zsidónak kereszteltetem a fiamat.

Ez már hatott.

Az előleget megkapta. De a keresztapaság még függőben van.

Tudják önök, hogy talajdonképpen miért maradnak a Vilmos-huszárok? ... Hja! annak kulissza titka van.

Hire járt, hogy elviszik Nagyváradról a délceg Vilmos-huszárokat.

Lett erre sírás-rívás! ... Az érdekelt felek titokban ankétot tartottak, hogy mitévők legyenek. Hogyan hártásák el Nagyvárad felől ezt a végzetes katasztrófát.

Estétől reggelig tanácskoztak a halálra ítélt szépek s végre is elülről kezdték a sírást.

Oh, te gyöngye női nem! ...

S mit tesz az Isten? ... Ide küldi a huszárok ezredesét!

Nosza meglelt a nagy öröm.

— Gyerünk az ezredeshez! adta ki a jelszót a legszebb szöke.

És mentek az ezredeshez. Mind, ahányan szivükön viselték Nagyvárad gazdasági, kulturális és művészi érdekeit.

Másnap egy interjú jelent meg az egyik helybeli lapban az ezredestől.

— Nem mennek kérem a huszárok! Hát hogy

is gondolnak ilyet! Ahol ennyire áldozatkész a város és ahol ilyen kitűnő viszony áll fenn a polgárgárdság és katonaság között... stb. ... stb.

Hja! ha Debrecennek milliói, nekünk aranyos női hajszálaink vannak.

Levél a Körözsvölgyről.

— A sugó és más egyebek. —

A Tiszántul pénteki száma alaposan lebecsül bennünket, szegény élesdieket. Azt mondják, hogy a franciák és más művelt nemzetek nem igen tanulják a földrajzot, elég ha hazájuk földjét ismerik alaposan, a többieknek pedig csak a létezéséről tudnak, ami hazánkról talán még ezt sem mi, pedig tele-tömjük drága magzataink fejét hamarosan mindenféle földrajzi ismerettel. Igaz! Van benne valami és aki azt az élesdi tudósítást írta, lehet, talán többet és pontosabban tudna most Japán egy pár községéről, kulturális népeletéről. Ami Élesdet illeti, nincs is olyan messze Nagyváradtól, mint Makó Jeruzsálemtől és a Tiszántul cikkírója mégsem ismeri.

A mi kedves és itt is lassan bár, de biztosan terjedő lapunkból, színházi referációjából olvasom, hogy bizony Nagyváradon is sokszor elkél a sugó, a Szigligeti-ben is. Hogy Élesden mindegy volna, van-e primadonna, vagy baritonista, vagy nincs csak sugó legyen, nem hinném. Azok a váradi emberek sem hiszik, akik itt, akár szolgabírói, akár a járásbírói hivatalban, akár az adóhivatalban működtek, vagy Élesd intelligenciájával vadászaton, vagy borászaton a környéken vagy a Zighy-barlangnál találkoztak. Ezek is megnézhetnék volna Krasznay társulata előadásait az utolsót kivéve, amelyen Krasznay is megmutatta, hogy a haladók kedvéért tud ő is Csodagyerek lenni. És hogy még a darab sem mindegy ami megy, mutatja, hogy a szinkörből sokan távoztak.

Könnyű Nagyváradnak! Mindene van! Nem a maga erejéből! Dehogy! Ott a püspök, a kanonok urak és bizony hiába tiltakozik és tagadja Szokoly ur, csak úgy gyömszölik Váradba a sok jót, míg a vidék senyved, sorvad. Természetes oka ennek a centralizáció is.

Nagy-Váradtól Bánffyhunyadiig még egy rongyos felsőbb népiskola sincs, ami bizony Élesden is elkélne és ugyan megállaná a helyét. Könnyű Váradnak, mikor innen is él. Csak annyi ezresem volna, a mennyi élesdi és élesvidéki gyermek csak a polgári iskolát járja Váradon, hej nem fájna most a fejem, a szívem azért a szép román stíli templom tervezetért, amit nekünk koldusoknak *Bardon Ferenc* püspökségi építő tervezett.

Most jut eszembe, hogy erről már régen kellett volna írnom a Szerkesztőségnek! Nem érünk rá! Dolog van itt Uram, küzdünk, még talán jobban mint a Máramarosiak az oroszok ellen.

Bethlen Aladár gróf kegyur letett már a templomra 40.000 koronát. Szeptemberben letesz még 10.000-et, áldja meg érte a magyarok Istene. A kultusz alapból is kapunk 5000 koronát, *Zichy* Odön gróf 1000 koronát, *Zichy* Rafael gróf 1000 koronát, össze is gyűlt 1000 korona. Innen is, onnan is igéinek még, de ha csak az igéret marad, akkor a román stíli szép templom helyett csak egy kis román kinézésű négyszögű termet építhetünk és a kis tornyunk legnagyobb harangja sem fog elhangzani a Körözsvölgyreig. Hej pedig eza Körözsvölgyének

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében
fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban
Telefon 769. sz. legolcsóbb bevásárlási forrás. Telefon 769. sz.

magyar katolikus istenháza volna. Nincs itt Mezőtelegtől Csucsáig és nem is lesz 70 km. hosszban más magyar katolikus templom és iskola.

Bizony Szerkesztő ur, keserves dolog ez és ezért fáj jobban, ha a Tiszántul is gnyol — mert ismer. Mondok, kérek valamit! Alljon mellénk a Tiszántul is, nemzetmentő ügyről van itt szó, Isten dicsőségéről, művelődésről és legyen segítségünkre, hogy azt a 84300 K-t, amibe a templom és paplak kerül, (hiszen az ujonnan épített ujirázi templom tudomásom szerint egymaga 130000-be került) mondom, hogy ezt összehozzuk. Aztán itt jobb is a levegő, mesés víz, nagyszerű bor, pompás elragadó vidék, történelmi nevezetességek (Sólyomkő vár romjai), legyen szerencsénk! Meglátja a Szerkesztőség, ha a számunkra összegyűjtött egy pár ezerest kihozza, hogy e kecske-országnak csufoolt és kulturátlannak gondolt lesd központja a közigazgatásnak, az igazságszolgáltatásnak, a művelődésnek, a kereskedelemnek. Tudva ezt a miniszterium, iskolalátogatót is nevezett ki Eledre — amde az igazat megvallom, még nem láttuk.

Egy kis jóakaratot kérünk tehát tek. Szerkesztőség és még azt is megsugom, hogy Eleden két állandó műkedvelő társulat működik és a jelszó: sugó nélkül.

Kozics Gusztáv.

HUMOR.

*

ARTATLAN KÉRDÉS.

— Mondja csak, Katóka, honnan gondolja magát, hogy én nem tudok uszni?

— Mert azt hallottam, kedves barátom, hogy maga nem sokára — elmerül.

*

ALAPOS OK.

— Miért hunyja le Piroska kisasszony a szemét, a mikor énekel?

— Nagyon jó szíve van a lelkemnek.

— Nem értem.

— Nem akarja látni, hogy szenved a publikum,

*

ÉLTPALYA VÁLASZTÁS.

— Nem tudom még, festő legyen-e, vagy költő.

— Ha tőlem kérne tanácsot, csak azt mondanám, hogy okvetlenül festő legyen.

— S miért?

— Olvastam néhány költeményét.

*

JÓ KALAP.

A nagysága: Nézze Rózsai, magának adom ezt a kalapot. Én nem hordom többet.

A szobaleány: Kezit csókolom, köszönöm szépen. Mondta is mindig a Feri, a káplárom, hogy ez a kalap áll nekem legjobban a naccsága kalapjai közül.

*

FIGYELMEZTETÉS.

A férj szigorú utasításokat ad a szakácsnőnek.

— Holnap jön az anyósom. Hosszabb ideig akar itt maradni. Erre a darabka papírra fel vannak írva az anyósom kedvenc ételei.

— Igenis.

— Mit, igenis! Nem tudja a végét. Ha ez

alatt az idő alatt ezekből az ételekből csak egyet is mer csinálni, másnap elmehet!

*

A KANTÁR.

A kantár tudvalevőleg egyebek közt irodai fogalom is: értik alatta az aktákat átkötő zsinetet.

A szertárban az akták közt keresgél egy ügyvéd s megszólal:

— Hol a kantárom?

A kollégája meleg részvétellel fordul hozzá:

— Talán ló vagy?

A másik barátságosan ráfelel:

— Nem lehet mindenki számár!

*

A JÓSZIVÜSÉG.

A tisztelendő ur nagyon szépen, részletesen megmagyarázta, mi a jószivűség. Hogy lássa a magyarázat hatását, megszólítja az egyik kis leányt:

— Nos, Lilike, tudná-e te példát mondani arra, hogyan tesz a jószivű kis leány?

Lilike gondolkodik, aztán diadalmasan kivágja:

— Sug a szomszédjának, ha az nem tudja a leckét!

..HIREK..

Tájékoztató.

Márc. 2. Biharmegyei Takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Március 6. Bihoreana takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Március 9. D. e. 11 órakor Katolikus Kör közgyűlése.

Március 14. A Katolikus Kör ötödik köz-művelődési estélye.

Április 20. A Katolikus Kör záróünnepélye

P. Csávossy Elemér böjti szent beszédei.

Jövő héten tartja meg P. Csávossy Elemér Jézustársasági atya az olasz plébánia templomban böjti szent beszédeit. Az előadások sorozata a következő:

Általános tárgy: *A győzedelmes világnézet alapeszméi.*

A nők részére:

Márc. 5-én d. e. 9 órakor szentmise, d. e. fél 10-kor szentbeszéd, tárgya: *Hol dobog a világ szíve?* d. u. fél 4-kor szentbeszéd, tárgya: *Boldogok a tisztaszivűek.*

Márc. 6-án d. e. 9 órakor szentmise; d. e. fél 10-kor szentbeszéd, tárgya: *Ellentétek*; d. u. fél 4-kor szentbeszéd, tárgya: *Amor crucifixus — a megfeszített szerelem.*

Márc. 7-én d. e. 9 órakor szentmise; d. e. fél 10-kor szentbeszéd, tárgya: *Egy szív kell nekünk, mely megért*; d. u. fél 4-kor szentbeszéd, tárgya: *Közelebb hozzád Istenem!*

Márc. 8-án d. e. 9 órakor szentmise; d. e. fél 10-kor szentbeszéd, tárgya: *Vannak-e még hősnők?* d. u. fél 4-kor szentbeszéd, tárgya: *Kié legyen a jövő?*

A férfiak részére:

Márc. 5-én este fél 7-kor szentbeszéd, tárgya: *A Teremtő és alkotása.*

Márc. 6-án este fél 7-kor szentbeszéd, tárgya: *Az igazi monizmus.*

Márc. 7-én este fél 7-kor szentbeszéd, tárgya: *A Magasságbelinek világbirodalma.*

Márc. 8-án este fél 7-kor szentbeszéd, tárgya: *Isten harcai.*

Márc. 9-én reggel 7 órakor közös szentáldozás és pápai áldás.

A lovassági felügyelő Nagyváradon. Gróf Huyn altábornagy, a közös lovasság felügyelője Nagyváradra érkezett a 7. Vilmos-huszárezred megvizsgálására.

* Oltáregyleti ájtatosság. A nagyváradai Oltáregyesület ma, vasárnap a Szent László templomban tartja ájtatosságát. Reggel 7 órakor szent mise és szent-ségkitétel, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent mise és szent beszéd, délután 5 órakor predikáció, litánia és szentségbetétel lesz.

* A Tiszántul és a sztrájk. A sztrájk, úgy látszik, elkerülhetlen s abban részt kell venniök a nyomdászoknak is. E miatt az általános sztrájk idején a Tiszántul sem fog megjelenni. Előrelátható ugyan, hogy a sztrájk sokáig nem fog tartani, de azért mindent elkövetünk, hogy a közönség a Tiszántul útján úgy az országos és világeseményekről, mint a helyi újdonságokról azonnal értesüljön. Tudósításainkat közzé fogjuk tenni több üzlet kirakatában s a nagyobb kávéházakban, úgy hogy a sztrájk ideje alatt is fenntartjuk — a lehetőség határai közt — hirszolgálatunkat.

* Az ipartestület ünnepe. A nagyváradai ipartestület, mint már említettük, Kémeri Nagy József festőművészszel megfestette néhai Bertsey Györgynek negyedszázadig volt elnökének életnagyságu képét s azt az ipartestület helyiségében helyezi el. Bertsey György tudvalevőleg március 7-én halt el. Az arekép ünnepélyes leleplezését a jövő vasárnapra, március 9-re tűzte ki az ipartestület s az ünnepi beszédet Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnök tartja. Az iparosokon kívül Gerő Armin főkapitány, Dayka Endre r. alkapitány, Lukács Ödön tanácsos, Szücs Izsó ipariskolai igazgató és a hitelszövetkezet igazgatósága hivatalosak.

* Az új kórház tervei. Végre valahára ismét előbbre jutott egy lépéssel az új kórház ügye. Tegnap ugyanis leérkezett a belügyminisztertől a kórház tervezete. A miniszter a terveken módosításokat eszközölt. Így a sebészeti pavillon nagy kórtermét kisebb arányúnak állapította meg, ugyszintén a belgyógyászati pavillon kórterméit is. Így 38000 korona megtakarítást ér el a vármegye. A miniszter megjegyzi, hogy a tervező építész által kitüntetett módosítások, melyek 119708 korona megtakarítást eredményeznek, szintén figyelembe veendőek. A költségek tekintetében még nem döntött a miniszter, ezt arra az időre tartotta fenn, amikor a pénzügyi megoldás teljesen tisztázható lesz. Az új kórház eddigi számítások szerint 2.700.000 koronába került volna, de előreláthatólag ezt az összeget alaposan fogja redukálni a miniszter.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

* Vetítőest a Kath. Körben. A Katholikus Kör holnapután, kedden tartja a szezonban utolsó vetítőestélyét. Dr. Karásonyi János kanonok fog előadást tartani és a Szentföld azon részeit fogja bemutatni, amelyek Jézus Krisztus kinszenvedéseire vonatkoznak. A vetítőest 6 órakor kezdődik.

* A honvédszenekar bucsuja Székesfehérvárott. A Nagyváradra áthelyezett honvédszenekar elbucszott Székesfehérvár közönségétől. Mikor az ottani lapok hasábos cikkeit, sőt vezéreiket olvassuk, nem tagadhatjuk, hogy az ő fájdalomuk és sajnálkozásuk szinte öröm érzetét kelti bennünk. Ha csakugyan olyan sokat veszítettek ők a zenekar távozásával, ugyanolyan nagy a mi nyereségünk. Azt olvassuk a cikkekből, hogy a zenekar élénk részt vett a város kulturális életében: nincsen-e erre nekünk is szükségünk? Pótolhatatlan veszteségnek mondják Frychaj Richárd karmester távozását, mert ő feltámasztotta a város pangó zenei életét, filharmonikus zenekart szervezett s azt nagy szakértelemmel vezette. Hát van-e nálunk zenei élet? van-e nálunk filharmonikus zenekar és nem éppen olyan szervező erőre van-e nálunk szükség, mint ez a derék csehből magyarrá lett karmester? A székesfehérváriak bucsu ünnepélyt rendeztek szeretett karmesterük távozására alkalmából, hangversenyen, banketten ünnepelték és szónoki beszédekben, vezéreikben dicsőítették. Mi is szeretettel, örömmel és bizalommal fogadjuk és reméljük, hogy áldásos működését itt is folytatni fogja. Ha van valahol tér egy ambiciózus zenész számára, akkor Nagyváradon igazán van, itt még valószínű zenei őserdőt találhat, ahol tőle várjuk a zenei kultúra megteremtését. Minden jóízű ember támogatására számíthat nehéz munkájában.

* Csoportvezetői értekezlet. A Katholikus Népszövetség csoportvezetői ma vasárnap d. u. 4 órakor a Katholikus Kör könyvtári helyiségében értekezletet tartanak. Az értekezlet néhány, újabb felmerült fontos ügygel fog foglalkozni s ezért kéri az igazgató az összes csoportvezetők pontos megjelenését.

* A Népszavát megint lefoglalták. A vizsgálóbíró elrendelte a Népszava tegnapi számának lefoglalását. A lapnak *Vért szomjaznak a mungók!* című cikkét inkrimálta, amelyben királysértést lát. A vizsgálóbíró rendeletére a rendőrség kora reggel a nyomdában, a vasuton, a postán és minden nyilvános helyen elkobozta a Népszava reggeli számát.

* Állat az emberben. Kinosszenzációja van Belényesnek. Tegnap reggel a csendőrök letartóztatták és a laktanyába kísérték Berkovits József harangozót s nyomban kihallgatták. A kihallgatás során megdöbbentő vádakkal illették a harangozót, aki a bizonyítékok sulya alatt képtelen volt tagadni. A harangozó ellen a saját veje tett feljelentést. A csendőrség előbb azt hitte, hogy bosszu műve akar lenni az egész panasza, bizonyítékokat szerzett be a súlyos vádak igazolására. Orvosilag megvizsgáltatták a harangozó kisebbik leányát és megállapították, hogy a vádak megfelelnek a valóságnak. Kihallgatás után a csendőrök azonnal bekisérték az állatias embert a nagyváradai ügyészségre, ahol fogva tartják.

* A Titanic katasztrófájáért. Tegnap járt le a bejelentési határidő a kártérítésre a Titanic áldozatainak hátramardottai részéről. Háromszázhatvankilencen jelentkeztek, akik összesen 8,027.247 dollár kártérítést kérnek. Közülük harminenyele magyar, illetőleg osztrák alattvaló és ezek által követelt összeg 1,030.000 dollár. A legnagyobb kártérítési összeg ötvenezer dollár. Ekkora összeget négyen kérnek és ezek közül csak egy amerikai.

* Kereskedők értekezlete. A keresk. és Iparkamara nagytermében tegnap este értekezést tartottak a nagyváradai kereskedők. A politikai tömegsztrájk kérdésének a kereskedők osztályára való behatásával foglalkoztak. Egyértelműen kimondták, hogy a sztrájk első napján leendő üzletzárást minden egyes kereskedő elhatározása szabad kérdésének tekintik és a cselekvési szabadság érdekében szükség esetén a karhatalom védelmét is ki fogják kérni. Az értekezleten az elvi álláspont mellett az a vélemény jutott kifejezésre, hogy a kereskedő-osztály célirányosnak tartja, hogy a tömegsztrájk első napján az egyéni rendelkezési jog tiszteletben tartása mellett az üzletek zárva tartassanak. A fűszer és élelmiszer-kereskedők e napon is reggeli 9 óráig üzleteiket nyitva tarthatják. Az értekezlet megállapította azt is a politikai helyzet figyelembevételével, hogy az összes üzletek hétfőn minden esetre nyitva lesznek.

* Kalapcserélés. A városi nyilvános könyvtárban egy kellemetlen apacstempó kezd lábra kapni: az új kalapokat elnyűtt, ócska kalapokkal cserélik el. A könyvtár vezetősége már rájött, kik mesterkednek s azért ez uton kéri az illetőket, hozzák vissza az eleserelt kalapokat, nehogy a rendőrséggel gyűljék meg a bajuk.

* Lelketlen háztulajdonos. Tegnap este felé sirva jelent meg Kemény L. Ignác r.-kapitány előtt Halász Mari és elpanaszolta, hogy mivel pont elsején nem tudta a lakpénzt kifizetni, Petri Sándor háztulajdonos haragjában levette az összes ablakokat és az ajtót is. Így maradtak a lakásban s a hidegben gyermekei már is betegek lettek. Kérte a rendőrség közbenjárását. Kemény kapitány aztán elintézte ügyét. Haladékat eszközölt ki számára. A lelketlenségért pedig Petrit megdorgálta.

* Romlott takarmányrépamag. A múlt nyári és őszi szakadatlan esők okozták, hogy a répamagot a legtöbb termelőhelyen nem bírták szárazon betakarítani, hanem ott csirázott ki a földjén. Az ilyen mag sohasem fog répát teremni; mert nagyobb részben ki sem kel, s ami kevés még kicsirázik, az sem bír elég termőerőlyel, hogy rendes répát fejlesszen, hanem ujjnyi vékonyágú gyökeret fejleszthet csak. Emberemlékezt óta még soha sem került annyi megbizhatatlan, gyengén csirázó és kevert répamag forgalomba, mint az idén. Gazdáink helyesen fognak cselekedni, ha répamag beszerzése alkalmával a legszigorubb írásbeli jótállást követelik az eladó részéről csirázóképesség és fajazonosság tekintetében. Ahol nem tartja majd a gazda szem előtt ezen óvatosságot, ott azt kockáztatja, hogy az állattartását katasztrófával határos bajok érhetik. Amint egyébiránt halljuk, a földművelésügyi minisztérium szintén készül állást foglalni ez ügyben.

* Diáknymoruság. Esetleg lehetne így is mondani, nyomorult diákok. Arról van szó, hogy tegnap jelentkezett Bartha Béla r. alkapitánynál egy gimnáziumi magántanuló, hogy a rendőrség oltalmazza meg lakótársa brutális bánásmónjától. Lakótársa,

aki szintén diák, arra kényszeríti már hónapok óta, hogy koldulni menjen. Kiverte az utcára és amit összekoldult, azt elszedte tőle. Bartha Béla elő akarta állíttatni az illetőt, de a rendőr már nem találta Mezey Mihály-utcai lakásán. Azt mondták ott, hogy már elment tanítani. Azonban ma reggelre előállítják és akkor kiderül, hogy mennyiben igaz a fiatalabb lakótárs vádja. Különb. mindenképpen nagy züllöttségre vagy nagy nyomorra vall ez az eset. Mert vagy ellumpolja vagy feléli az elkobzott összeget s mindegyik egyaránt kétségbeesztő helyzet egy tanuló életében.

* Hamis kétkoronások. Kulcsár Józsefné Kolozsvári-utca 75. sz. a. kimérőnőhöz betért Biró Imre rovott multu hely- és foglalkozás nélküli egyén, aki néhány hét előtt került ki a fegyházból, 5 deci pálinka elfogyasztása után 1 darab hamis kétkoronással fizetett. És egy másik hamis 2 koronást vett elő, hogy azt meg váltsa fel. Ekkor vette észre a kimérőnő, hogy a kapott két koronások hamisak. Míg Kulcsárné rendőrré ment Biró elillant. A rendőrszemnek bejelentette az esetet, aki utána vetette magát a hamispénzterjesztőnek és sikerült őt egy másik pálinkamérésben elfogni. A fegyháztól ember valószínűleg egy pénzhamisító bandának tagja, mert nála több ilyen hamisítványt találtak.

* Az öreg cseléd. Papp Istvánné 43 éves cseléd a biharmegyei közkórházba beszállított, mert a múlt hó 28-án öngyilkossági szándékból feketekávéban gyufalodót ivott. Midőn kihallgatták azt, mondtotta, hogy az öngyilkosságot azért követte el, mert gazdasszonya mindég bosszantotta és rosszul bánt vele. Már 15 éve szolgál egy helyen. Állapota nem súlyos.

* Csodaszép csemegeszőllő! Legnemesebb hazai és tiroli fajalmák! — Naponta friss Carfiol. Idei máltai burgonya. Fajnarancsok! Kitűnő fehér és piros hegyborok, a legolcsóbb árban. MERTZ NÁNDOR csemegeszőllőben, Körös-utca. Telefon 448 sz.

* Szőlőterület a Törkömezőn 1-719 hold termő, 1-569 pedig szántó föld és gyümölcsös, valamint 7 hektoliter bor eladó Uri-utca 56.

* Győry nővérek kitűnően szervezett tambura és énekkara szerez rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámu publikumnak, amely esténként a *Korona-kávéház*at keresi fel. A 10 tagból álló tambura és énekkar Mészáros és Szabó karmesterek kitűnő vezetése alatt áll. Műsoruk elsőrangú számokból van összeválogatva, mindég változatos, szigoruan családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a *Korona-kávéház*ba, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár reá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi pompás zenekar egyaránt biztosítják a *Korona-kávéház* számára azt a nagy népszerűséget, amelylyel most bír. A közönség szives pártfogását kéri továbbra is a *Győry-nővérek*.

x Finon női lack chevrau barna és fehér félcipőket vettém partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. *Feketénél, Bémer-téren*, Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

x A zenekedvelő közönség szives figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás újonnan szervezett 12 tagu bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességekben összeállított nagy színházi vacsora K 1-20, kicsi 80 fillér.

x Kossuth-utca 2. sz. házban **egy emeleti kétszobás lakás** me lékhelyiségekkel f. évi **május 1 re kiadó**. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Egy igazán életrevaló** és hézagpótló intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: **Donát Károly**, ki lakásán, Szabadság-utca 5. szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépirást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

x **Borkimérés.** Arany János-utca 1. és Teleki-utca 40. szám alatti sarok házban tisztán kezelt asztali borok **Rizling, Muskotály, veres,** ó és **ujbor** kicsinyben és nagyban árusítatik. Özv. Szász Józsefné kimérő.

x **TUZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszentet házhoz szállít **Weisberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutnál.

Valódi **Amerikai** és **Chasala cipők**, legje **Bor. a-lino** és **Pichler kalapok**

REICHARD áruháza

oégnél szerezhetők be.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyszintén az

„Élet“, „Nagyasszonyunk“, „Zászlónk“ és „Kis Pajtás“-t

Hegedüs Hirlapirodában

Rakóczi-ut 5. — Telefon 1301.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Orpheus az alvilágban. este: A mexikói leány.

Hétfő: Éva.

Kedd: Kisszőkevény.

Szerdán: Kisszőkevény.

Csütörtök: Kisszőkevény.

Péntek: Meduza. Színmű bemutató.

Szombat: Meduza.

Vasárnap d. u. Varázskeringő.

este: Nagyapó. Szigligeti Ede színműve.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután — mint arról már több ízben megemlékeztünk — Offenbach csodásan szép zenéjű operettje az Orpheus az alvilágban kerül színre. A főbb szerepeket Görög Olga, Medgyasszay, Leövey és Kabos játsszák. Ez az első alkalom, hogy Orpheust új betanulással láthatja a vasárnap délutáni közönség.

Vasárnap este A mexikói leány című vidám operette kerül színre, a címszerepben Kassay Rózsikával.

Éva. Hétfőn kedves estélye lesz a nagyváradai színházi közönségnek, amelynek egyik legkedvesebb operettje, az Éva kerül színre. Lehár bájos muzsikája, a kitűnő szereposztás és a kiállítás valóban pazar fénye, nálunk eddig, az idény slágerjévé tették az Évát amelynek hétfői előadása iránt is élénk érdeklődés nyilvánul.

Kis szőkevény. Egy régebbi, kedves reminiscenciákat ébresztő, angol táncos operettet elevenít fel kedden a színház operette személyzete. Színrekerül a Kis szőkevény, amelynek pajzán vidám címszerepét Kassay Rózsika játssza, akinek számos kedves énekszámán kívül több igen csinos tánc van a darabban. A Kis szőkevény azokból az angol operettekől való, amelyek új divatos korokban sokáig, mint a közönség kedvence műsordarabjai állandóan telt házak mellett voltak repertoáran.

Meduza. Érdekes és irodalmi értékű, eredi bemutatója lesz a jövő hét péntekjén a színház drámai személyzetének. Színre kerül ifjabb Wlassics Gyula Meduza című színműve. Az ifjú szerzőnek néhány év előtt még a budapesti régi Nemzeti színházban adták Fürt címen egy igen nagy sikerű és általános feltűnést keltett darabját. A Meduzának, amelynek budapesti premierje ugyancsak a jövő hét péntekjén, tehát a Szigligeti színház bemutatójával egy napon lesz, fővárosi irodalmi körökben nagy sikert jósolnak.

Szigligeti Ede emléke. Tudvalevő, hogy Szigligeti Edének március hó 9-én van a születése évfordulója. Ezt a napot a Szigligeti színház azzal üli meg, hogy színre hozza a nagynevű színműíró egyik értékes színpadi alkotását A nagyapó című népszínművét, amelynek megkapó bájában megnyilatkozik mindama nagy és meleg közvetlenség, amely Szigligeti Ede összes alkotásainak csodás örökéletűséget biztosít.

TÁNYÜGY

Mestertanfolyamok ünnepélyes bezárása. A nagyváradai ipariskola helyiségében december 2-től mostanig tartó mestertanfolyamok voltak és pedig férfiszabó, női szabó és cipészipari szakokból, amelyeken Nagyvárad iparosai nagy számmal vettek részt. A kitűnően sikerült mestertanfolyamokat ma, vasárnap, március 2-án rekesztik be ünnepélyesen. A berekesztéshez a nagyváradai kereskedelmi és iparkamara képviseletében Szilárdy Ernő férfiszabó, Bröder Jenő nőiszabó-üzlet tulajdonos és Stágl Kálmán kamarai beltagok küldettek ki.

Ne hagyja magát félrevezetni! Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást is felvettem. 10 éve fennálló vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges pártfogást kérve kiváló tisztelettel** STERN.

NYILTÉR

FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitűnő** hírnevű

Fogtechnica

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

REPORT

A mai footballmérkőzés.

A NAC intéző bizottsága minden intézkedést megtett a ma délutáni érdekes footballprogramm akadálytalan lebonyolítása érdekében. A nap különös érdeklődéssel várt mérkődése a NSE I.—NAC I. b. közt fog lefolyni. A NAC I. b. csapat ezuttal mutatkozik be kitűnő összeállításában. A csapat tagjait a NAC I. csapatának tartalék játékosai és a Klubnak bajnoki mérkődésen még a szabályok szerint nem szerepelhető tagjai alkotják. A NSE I. teljes összeállításban veszi fel a küzdelmet s abban a tudatban, hogy erős ellenfél áll szemben, még nagyobb lelkesedéssel fog küzdeni a győzelemért. Ez a mérkődés délután 2 órakor veszi kezdetét Horváth Ferenc az ismert, kitűnő bíró vezetésével.

A mérkődés végeztével a NSC I. — NAC I. bajnoki mérkődése következik. A NAC I. összeállítása a következő: Sisi—Vécsey, Kucsera—Kain, Hirseh, Kovács I. Brán, Oblatt Kürschner, Stasser, Katona. A NSC I. új játékosokkal megerősödve áll ki s részt vesz csapatában: Bártki és Szirko a két legjobb NSC játékos is, akik most érkeztek vissza Nagyváradra.

A mérkődést Schlesinger szövetségi bíró a NSC volt tagja vezeti. Délelőtt a NSC ifj. — NAC ifj. csapatok mérkődnek.

Ez a mérkődés 20 filléres tréning jeggyel tekinthető meg, délután a rendes helyárok fizetendők.

IRODÁLOM

A Vasárnapi Ujság március 2-iki száma nagy érdekességű képeket közöl Drinápoly megújult ostromáról, a román hadseregéről, Molnár Ferenc „A testőr“-ének párisi előadásáról, a francia köztársasági elnök beiktatásáról, Ferenczy Károly festményeinek kiállításáról, Lukács László zalatnai házaról, a mulóban levő koresolya-szezonról, a tattersali lóvásárról. Szépirodalmi olvasmányok:

Kvassay Ede új regénye, Vargha Gyula és Dutka Akos verse, Szöllösi Zsigmond novellája, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, oikk egykori szövetségünkről Szerbiával s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.).

Az Élet március 2-iki száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: K. D. A pesti gyilkos. Hevesi Sándor: Berward Shaw. Lampérth Géza: Gárdista levelek. Haraszi Lajos: Vonaton zümmög. Krudy Gyula: Mari, a tél leánya. Sik Sándor: 148. zsoltár. Adorján Andor: Ifjú törökök. Pásztor József: Mihók bácsiását vesz. Vajda Ernő: Flaubert Gusztáv. Irodalom és művészet. Mozgó képek. Szerkesztői posta.

TÁVIRATOK

Leszerelik a sztrájkot?

Budapest, márc. 1.

(Saját tudósítónktól.) A miniszterelnök bizalmas utasítására ma éjjel titkos tárgyalások folytak a rendőrség és a sztrájkvezérek között a tömegsztrájk leszerelése tárgyában. Éjjel 12 órakor még tartanak a tárgyalások. Semmi hír nem szivárgott ki a tárgyalások állása vagy eredménye felől.

Összeesküvés a szultán ellen.

Konstantinápoly, márc. 1.

A török kormány veszedelmes összeesküvést leplezett le, amely V. Mohamed szultán ellen irányult. Elfogták Said pasát, Sukri és Szerid bégeket, továbbá a szultán titkárait: Resid pasát és Bahid Edin hercegeket, aki feje volt az összeesküvőknek. Őt akarták a trónra ültetni V. Mohamed elfogása után. Konstantinápolyban felfordult állapotok vannak. Az utca tüntet, a hangulat izzó. Az összeesküvők fejét követeli a nép.

Bécs szimpátiája.

Bécs, márc. 1.

(Saját tudósítónktól.) A bécsi szociálisták gyűlést tartottak, amelyen szimpátiájukat fejezték ki a magyar elvtársak küzdelme iránt és sikert kívántak. A gyűlést a rendőrség feloszlatta.

Ujabb ujoncokat!

Bécs, márc. 1.

(Saját tudósítónktól.) A hadügyminiszterium újabb ujoncemelést fog kérni a delegátusoktól. A legutóbbi 151.500 felemelt létszám nem elég szerintük a hadsereg fejlesztésének jelenlegi tervéhez.

Ikreket szült.

Karlsruhe, márc. 1.

(Saját tud.) A heiderbergi klinikán egy 13 éves leány ikreket szült. A fiatal anya belehalt fájdalomába. A gyermekek atyját — egy inast — letartóztatták.

Mindenki itt legyen!

Budapest, marc. 1.

A szövetkezett ellenzéki pártok ma ülést tartottak Kossuth Ferenc elnöke alatt. Az ülés határozata szerint táviratilag értesítette az elnökség az összes ellenzéki képviselőket, hogy hétfőtől kezdve mindenki a fővárosban tartózkodjék.

Kegyelmez a cár.

Pétervár, március 1.

Romanow-dinastia 300 éves jubileuma alkalmából a cár kegyelmet ad azoknak, akiket ebben az évben halálra ítélték és ítélnék. Ezt kegyesszermunkára változtatja át, a politikai büntetéseket leszállítja, a sajtóvétségek büntetéseit teljesen elengedi.

Lemondanak Drinápolyról.

London, márc. 1.

A török delegátusok hajlandók beleegyezni a nagyhatalmak rendezésébe. Kijelentették, hogy a porta végső esetben lemond Drinápolyról, de elvárja, hogy kárpótolják érte. A hadisarc összegének megállapítását is a nagyhatalmakra bízzák.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Irta: Dús László.

(Folytatás.)

22

A királyi bölcseben ringott gyermek épen úgy felemelkedhetik a pápai trónra mint az, aki a mezőn, a juhok és egyéb állatok őrizése közben született...

— Nem akarok praedicationt hallgatni!

— Meg fogod hallgatni, amit mondok.

A katolikus egyházban nem a biborban születettek uralkodnak, hanem a jámborság, a tiszta élet, a tudás alapján élők. Te Giacomo biboros fiatalabb vagy nálam, előbb lettél biboros, mint én...

— Előbb voltam plebános is, mint te Cajetáni Benedek!

— Mert én egyetemeken jártam és a jogot tanultam, míg te a teológiát tanultad és bár én korosabb voltam mint te, a te káplánod lettem, hogy azután mint biboros fölé kerüljek biboros társaim szavazata által és a pápai trónra jutva, feltették fejemre a tiarát. Ezt így akarta az én, a mindnyájunk Istene, a Mindenható.

— És te, aki lemondásra ösztökélted a pápát.

— Igazad van, Giacomo Colonna! — válaszolta a pápa, fejét meghajtva, — ezt megtettem. Azonban tudnod kellett már akkor, amikor ti megválasztottátok a szent életű Murrone Péter remetét, az Abruzsók lakóját, hogy épen semmi készülsége, tanulmánya nincs, szent életén kívül, hogy a nagy katolikus egyházat kormányozza és nem is jött Rómába, mert az egyszerű Coelestinus szerzetest bántotta Róma fénye, klasszikus multja és jelene, amit megérteni nem tudott. Hogyan képzeled te a nagy katolikus világ kormányzását egyszerű szerzetesi célból!

— Kibeszéled magad.

— Igen! — és most neked is azt mondom, amit a koronás királyoknak mondtam. Ego sum Caesar! ego sum imperator! Ez a hely, ahol mindketten állunk, Krisztus hely-

tartójának, a római pápának sziklavára. Te épen olyan jól tudod, mint én, hogy mikor első elődünk, Péter Rómából menekülni akart az üldözés elől, Róma kapujánál Jézus Krisztus állott elébe és szigorúan vonta kérdőre e szavakkal: Quo vadis?

— A királyokat ingereled Róma ellen bulláiddal?

A pápa ismét a falon függő feszületre nézett.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI POSTA

Miért külön? Hogy miért tart külön előadásokat páter Csávossy a férfiaknak és külön a nőknek: ennek roppant egyszerű magyarázata. Nem kell semmi éretlen viccre gondolni; voltaképpen a páter minden beszédjét meghallgathatják férfiak is, nők is. Azonban tudvalevőleg a férfiak délután és délután el vannak foglalva s csak este mehetnek templomba hétköznap, biztosítani kell tehát számukra, hogy ha egész napi munkában kifáradva elmennek a szent beszédek meghallgatni és lelkiileg felüdülni, akkor ne legyenek kénytelenek állani a prédikáció alatt. Nálunk — hála Istennek — megvan a lovagiasság, udvariasság s a templomban az ülőhelyeket rendszerint a hölgyeknek engedik át. Ez mehet vasárnap délelőtt a szentmisén, de már a hétköznap munkában kifáradt ember nagyon szívesen veszi, ha az esti szentbeszédet ülve hallgathatja végig. Ez az egyszerű és prózai oka a lelkigyakorlatok kettéosztásának, a mely tavaly is nagyon jól bevált és a mi Budapestten régóta szokásos, a nélkül, hogy holmi tökéletlen firmák sületlen vicceket csinálnának miatta. Ugyancsak a napi munkában elfoglalt férfi közönségre való tekintettel külön idő lesz kitűzve a férfiaknak a gyónásra is.

A husvétii mellékletre szánt dolgozataikat szíveskedjenek t. munkatársaink mielőbb beküldeni.

K. J. A költségeket a rend fedezi. A kérvény méltóságos dr. Békófy Remig zirci apáthoz intézendő.

KÖZGAZDASÁG

A Biharmegyei Takarékpénztár közgyűlése. Ma, vasárnap tarja a Biharmegyei Takarékpénztár évi rendes közgyűlést; ez a közgyűlés fogja tárgyalni az igazgatóság előterjesztését az intézet helyzetének megjavítására vonatkozólag. A javaslatot, melynek lényegét már ismertettük, a közgyűlés előreláthatólag egész teljességében el fogja fogadni. De éppen mert ily fontos ügyről van szó, kívánatos, hogy a részvényesek minél nagyobb számban jelenjenek meg a közgyűlésen. A közgyűlést az intézet helyiségében d. e. 10 órakor tartják meg.

Gabona üzlet.

Áprilisi buza (1913.)	— —	11.57
Októberi buza	— —	12.24
Áprilisi rozs (1913)	— —	9.75
Októberi rozs	— —	9.73
Májusi tengeri (1913)	— —	7.58
Júliusi tengeri	— —	7.82
Áprilisi zab (1913)	— —	9.97
Októberi zab	— —	8.75

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	821.25
Osztrák hitelrészvény	—	630.50
4%-os koronajáradék	—	83.75
Osztr. magy. államv.	—	706.50
Jelzálogbank	—	432.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	515.—
Hazai bank	—	280.50
Magyar bank	—	567.—
Keresk. bank	—	3605.—
Rimamurányi	—	713.50
Salgótarjáni kőszén	—	773.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1059.—
Közuti vasut	—	670.25
Városi villamos	—	367.50
Adria	—	522.—
Atlantika	—	345.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Építész és házi urak szives figyelmébe.

DENGELEGI és BOTHÁZY
szereelő, épület-, díszmű-badogos, vízvezeték-berendező és csatornázási vállalkozó Nagyvárad. Kolozsvári-utca 44. szám

Elvállalunk: fürdőszobák berendezését és szagtalan angol klozettek felszerelését, házi csatornák szakszerű elkészítését, kőfaragó és beton műkö vállalkozók, homok és kavics telepük. — Ip. t. oklevéllel kitüntetve 1899. Költségvetés díjtalan. Meghívásra azonnal TELEFON 579. házhoz jövünk. TELEFON 579.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútortasztalos
Sanc-utca a kalapgyár épületében.

Állandóan raktáron tart saját készítményű modern bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Igen kellemes, biztos és kitünő, gyorsan használó szer köhögés, hurut, meghűléstől eredő rekedtségnél a FARKAS-féle

hurut-szeletke

Egy doboz ára 60 fillér.

Kapható: FARKAS ISTVÁN

„APOLLÓ” drogueriájában

Nagyvárad, Rimanócy-palota

Rákóci-ut 7/b.

Horgony-Syrup, Sarsaparillae

Vértisztítószer. Övege 3.00 és 7.50 kor

Horgony-Liniment. Capsici compos.

A Horgony-Pain-Expeller pótléka. Fájdalomenyhítő bedörzsölés megkülönbözt. rheumánál, kőszénánál stb. Övege 80, 140, 2 — kor

Horgony-Vas-Albuminat.

Tinktúra. Vértisztító és sápkórú. Övege 1.40 kor

Beszerezhető a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül

RICHTER dr. az „Arany oroszlán”-hoz oltalmazt prágai

(I. Elisabethstraße 5) gyógyszerárából.

Főraktár Magyarország részére:
Török gyógyszerár Budapest.

BADOGOS- ÉS VÍZVEZETÉK SZERELŐ MŰHELY.

Fábry János

badogos- és vízvezeték szerelő
Rákóci-ut 15. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javításokat jutányos árban. Leveleiben meghívásra házhoz jövök.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

műasztalos

Szacsuvay-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség. Csuz, kőszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig. Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferenz-fürdőbe pócró-czozással hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirda, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a **Kossuth utcán** lévő a

„NAGY PIPA“

vendéglőt átvettem és azt ujonnan átalakítom.

Naponta friss esapolásu **kőbányai salon sör** (alá Pilseni!)
Kitűnő érmelléki faj borok. **Izletes magyaros konyha.**

Naponta válogatott zónás reggelik.
Előzékeny és figyelmes kiszolgálás.
Pénteken mindég halestély.
Szombaton állandóan nagy hurkaestély zeneszó mellett.
Szíves pártfogást kér

Popovics Sándor,
vendéglős.

Autó (automobil) tulajdonosok szíves figyelmébe

PNEUMATIK, köpeny és tömlő,
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker.
Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz-szab szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepí önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kiválóan szép munkáért aranyérem és aranyokmány kitüntetés.

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a t. közönséget, hogy **SZENT JÁNOS-U. 4. SZ. alatt EGY MODERN cukrászdát**

létesítettem. A fővárosban Kugler (Gerbeaud), Weisz Béla udvari cukrá zoknál és külföldi előkelő üzletekbe, helyben a volt Molnár-féle cukrászdában hosszabb ideig működtem.

Parfee és forma fagyalt megrendelések, valamint lakodalmi és egyéb ünnepélyekre süteményeket és tortákat elsőrendű kivitelben a legolcsóbb árban mindenkor megrendelhető. Becses pártfogást kér

Gáborfi János,
cukrász.

199-1913. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagyvárad kir. törvényszéknek 1912. évi V. 46462. számú végzése folytán Nagyvárad Takarékpénztár végrehajtató részére ** végrehajtást szenvedett ellen 125 korona 40 fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2030 kor. — fillérre becsült ingóságokra a nagyvárad vidéki kir. járásbíróság 1913 V. 76/1. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy feltűfoglaltatók követelése erejéig s amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Mezőtelegd községben leendő megtartására határidőül 1913-ik év március hó 4-ik napján, délután 2 órája tüzetik ki, a mikor a bíróilag lefoglalt lovak, bika, borjúk, fegyverek, butorok és egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részökre foglalás korábban eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik. Kelt Nagyváradon, 1913 február hó 14.

Bosnyák Gergely,
kir. bir. végrehajtó.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsök, vadoncok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. Kaphatók.
Tessék hímerítő árjegyzéket kérni!

Orvosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi műszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményü
sérvkötőit,

szuzpenzoriomok fecskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, haskötők, ágytálak. bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és művégtagok, támgépek, gummi cikke, harisnyák stb. és a még fel nem sorolható cikke. Külön próbaterem női és férfi kiszolgálására. Óriási nagyraktár Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégebb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. **Villanyerő bereendezés.**

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalat

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamos világítási és erőátviteli házteléfono **csengő berendezéseket**. Motor és dinamo tekercselések és szakszerű javítások. **Izléses kivitelű csillárokat** rajzszerint készít és átalakít. **Ejjeli ügyeletes szolgálat.**

Telefonszám 1192

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

Építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a legújabb találmány szerint teljesen szárazra alakítjuk át felelősség mellett.

Szíves megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.

Saját ház.

Telefon 1118.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére **templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézskalács különlegességeket.** Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

„NIGRIN”

a legjobb cipőkrém az egész világon

Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

illámpák

Állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 2. szám.

TELEFON 532.

TELEFON 532.

Készít **udvari agymentes closetteket vízöblítéssel.**

Angol-closett berendezést, víztartány vagy önzáró closett csapokkal való öblítéssel.

Mindennemű épület- és díszbádogos munkát. Vilanyerő gépekkel berendezve.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagypiac-tér

Telefon 969.

Gyár 1062

Cement, gipsz, nád, fedéllemez, cserép kőpor, oltott mész stb. eladás.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyeres és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikket, ugymint: **dísz és igás-szerszámot**, nyeret és versenyosorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétköznap egy-szer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járáttal, rézkerekekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.

Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra.

Saját ház.

BELVÁROSI ÁRUHÁZ

Nagyvárad, Rákóczi-ut 10. sz. — Stern-palota. Széchenyivel szemben.

BŐRÖND, BŐRDISZMŰ.

Játék és Hangszer áruház. — Gyermek kocsik. — Utazó kosarak.

ILLATSZEREK és KEFE ÁRUK.

Használt GRAMOFON LEMEZEKET becserélek.

MÉRŐ JENŐ

butorgyára

Budapest, VII. Rózsa-utca 22.

Állandóan raktáron tart saját készítésű butorokat, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Teljesen berendezett minta termek.

Horváth Elemér

uriszabó

Nagyvárad, Kolozsvári-u. 75.

Ajánlja magát a legújabb divat szerint elegáns férfi és fiú gyermek öltönyök mértékszertől elkészítésére, meghívásra házhoz jövők

Javítások és tisztítások jutányos árban.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemű lakatos munkák, vas-szerkezetek, vízvezetők javítások és takaréktűzhelyek elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egy mint: ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. Lángos kútaink nagy tartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmúlnak. Mindennemű gépjavítások szakszerűen és gyorsan eszközöltenek.

Az Orientszálloda

Budapest

VII. Rákóczi-ut 42-ik szám.

Teljesen újonnan berendezett 85 szobával a város központjában. Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb. Kávéház a házban. Szíves pártfogást kér a tulajdonos.

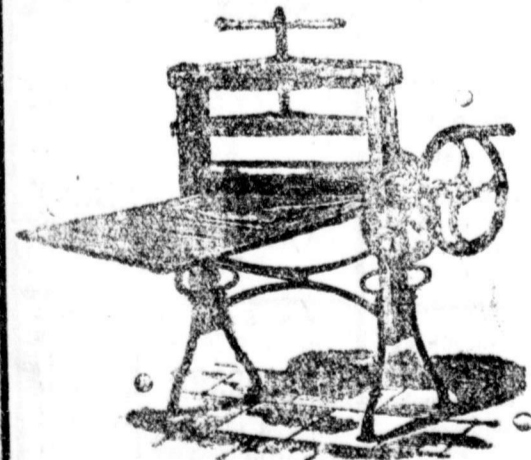
Vezető: Schlothauer Ferencz.

Árverésen vett áruk eladása

megkezdődött

Rákóczi-ut 14. lebontott APOLLÓ-EPÜLET MELLETT.

Női kötött harisnyák 30 fill., férfi fegyház kötésű zokni 26 fill., gyermek patent harisnyák 24 fill., 1000 tuczat zsebkendő drbja 6 fillértől 3-50-ig, női és férfi fehérneműek igen olcsón s még igen sok áruk kaphatók.

Ujdonságokból állandó nagy választék háztartási és konyhafelszerelések kizárólagos raktára

TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében

== Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390. ==

Legolcsóbb bevásárlási források:

<p>Ha Ön óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEIN KÁLMÁN óráshoz, Teletki-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. — Órákban állandó nagy raktár.</p>	<p>Alapított 1893. Freund Benjámín Alapított 1893. műorás, ékszerész és látszerész Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület. RITKA ALKALOM. Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkal órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszeréknél 50% kedvezmény.</p>	<p>Izsák Lidia mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűző üzlet: TELEFON 1-53. szám.</p>	<p>Mezey János és Társa fűszer, csemege kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teletki-utca sarok. Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.</p>	
<p>ÉGI LANT ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben 1 K 30 fillérért kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.</p>	<p>HA A KOSSUTH- utczába vezetni utja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő KEPES ETEL varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.</p>	<p>Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók Szilágyi Geza és Ts-nál Rákóci-ut Telefon. 630.</p>	<p>Tátray Sándor telefon 558. telefon 558. NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz. Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.</p>	<p>NE ADJUK pénzünket idegen cégeknek, vagyunk lánckútat MÁRKUZ JÓZSEFNÉL Akadémia-u. 1. sz.</p>
<p>Cukrász sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás. Molnár János cukrász Kolozsvári-u. 50.</p>	<p>Oláh Sándor épület- és műlakatos Beöthy Ödön-u. 43. Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.</p>	<p>Alapított 1895-ben. Deo Adiuvante! Imrek Károly épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám. Alapított 1895-ben.</p>	<p>Udvari kávéház családok kellemes szórakozó helye. Estéknél Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat Szt. László-tér és Zöldfa-utca.</p>	<p>FELDSTRICK KÁLMÁN könyvkötészete és dobozgyártása NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabírók és körjegyzőségek szerződéses szállítója.</p>
<p>ROZSNYAY JÓZSEF mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77. Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismeretem lehetővé teszi, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a legr pontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalag, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és káptély-berendezéseket minden still és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elegendő, hogy a t. ur! közeli bizalmát továbbra is kiérdemeljem. Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.</p>	<p>Szántó Dezső első nagyvárad REDÖNY- GYÁRA Rulikovs. ky-ut TELEFON 491.</p>	<p>Jenny Jenő órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölök Tanuló felvétetik.</p>	<p>Kerékpár varrógép s gramphon javításokat készíttetni legelőnyösebb Horvát Béni mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám.</p>	
<p>Haas Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanyberendezéseket és jókarbantartását. TELEFON 1038. sz.</p>	<p>PENCZ JÁNOS (cipész, szakiparos.) NAGYVÁRAD, Szt. János-u. 34. Készít mérték szerint uri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.</p>	<p>Petry Árpád órák- és műszerész Nagyvárad, Rákóci-ut 9. Tarloly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadtatik.</p>	<p>Alapított 1880-ban Schopper György utóda veje Rohoska Pál Villanyerőre berendezett gépjármű, vas és rézöntőde NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.</p>	
<p>UJ keztűs és sérvkötő készítő!! Keztűk mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. Bál keztűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltenek. Ruganyos sérvkötők 4 korona. HORVÁTH R. Nagyvárad, Szt János-utca</p>	<p><i>Költözködéskor a legcélszerűbb</i> HIRN M. és FIA villamossági vállalatához fordulni Kossuth Lajos-u. 16. sz. Nagy csillárraktár. Telefon 10-54. Telefon 10-54.</p>	<p>Györy Sándor villanyerőre berendezett keses és köszörűdeje Kert-utca, 4. szám. Elvállal mindennemű speciál köszörüléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lönyirő gépet, zsillette és mindentéle más borotvák köszörülését pontosan eszközöli.</p>	<p>RUM és LIKÖR házi tag való készítéséhez legjobb essentiák :: kaphatók :: VADÁSZ ALBERT „Angyal” drogueriában BÉMER-TÉR.</p>	
<p>Névjegyek a legolcsóbban beszerezhetők: Szent László-nyomda r.-társ.-nál Szilágyi Dezső-utca 5. sz.</p>	<p>Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek, világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készit SZENES SÁNDOR villamos berendezési vállalat Szniárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.</p>	<p>Ha a Szent János-utca vezető útja, keresse fel a Szerecsen Királyt, ahol a legolcsóbban lehet vásárolni harisnyát, keztűt, trikót, csipkét, Himzések és szalagok, fehéreműek, rövidárak nagy választékban. Szives pártfogást kér UNGERLEIDER SALAMON Szt János-utca 4.</p>		